

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

eerste kamer

Dossier: TB-0333-2025 (SBT 235 - BXN/23-24/0288/TU)

In de zaak van:

mr. X,

aanwezig en bijgestaan door mr. Y,

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

De zaak werd hernomen voor de ter zitting van de tuchtraad van beroep van 15 oktober 2025 anders samen gestelde zetel. De zaak werd behandeld met gesloten deuren.

1. Ten laste gelegde feiten

Op 30 augustus 2024 heeft de stafhouder van de Nederlandse orde van advocaten bij de balie Brussel op grond van artikel 458, § 2, Gerechtelijk Wetboek een gemotiveerde beslissing genomen om mr. X te laten verschijnen voor de tuchtraad *‘omdat hij op (datum) na het veroorzaken van het ongeval de plaats van het ongeval onmiddellijk heeft verlaten en dus niet ter plaatse gebleven is en nadien niet beschikbaar was voor vaststellingen door de politie’*, omschreven als een inbreuk op de beginselen van waardigheid, kiesheid en rechtschapenheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen (artikel 455 Gerechtelijk Wetboek en artikel 1 van de Codex Deontologie voor Advocaten).

2. Bestreden beslissing

De tuchtraad van de Nederlandstalige ordes van advocaten van het rechtsgebied van het hof van beroep Brussel, tweede kamer, heeft op 25 februari 2025, na tegenspraak, de

tuchtvordering ontvankelijk en de tenlastelegging bewezen verklaard en aan mr. X de tuchtsanctie van de waarschuwing opgelegd.

Tegen deze beslissing heeft de procureur-generaal bij het hof van beroep Brussel op (datum) hoger beroep aangetekend. Mr. X heeft op grond van artikel 463, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek op 11 april 2025 een tegenberoep ingesteld.

3. Beoordeling

3.1. Het hoger beroep en het tegenberoep zijn regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld en bijgevolg ontvankelijk.

3.2. De feiten die aanleiding hebben gegeven tot het instellen van de tuchtvordering ten aanzien van mr. X kunnen worden gereconstrueerd aan de hand van diens eigen verklaringen aangevuld met de vaststellingen vermeld in het vonnis van (datum- van de politierechtbank ... (afdeling ...) in hoger beroep bevestigd bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg ..., Afdeling ... van (datum), die niet zijn tegengesproken tijdens de behandeling van de zaak voor de tuchtraad van beroep.

Op (datum) om (uur), heeft mr. X een verkeersongeval veroorzaakt toen hij met zijn auto op weg was naar huis. Hij reed twee stilstaande auto's aan en kwam met zijn wagen tot stilstand tegen een lantaarnpaal. Er waren geen andere weggebruikers bij betrokken en mr. X zelf liep lichte verwondingen op. Het voertuig van mr. X was niet meer rijvaardig.

Mr. X verklaarde aan de politie zich de exacte omstandigheden van het ongeval niet te herinneren maar hij vermoedde in slaap te zijn gevallen.

Na het ongeval bleef mr. X niet ter plaatse, maar vervolgde te voet zijn weg naar huis, waar hij werd opgevangen door zijn echtgenote. Terwijl hijzelf thuis bleef, is zijn echtgenote naar de plaats van het ongeval gereden. Aan de aanwezige politiebeambten verklaarde zij oorspronkelijk zelf te hebben gereden, hetgeen werd tegengesproken door de verklaringen van de getuigen en het aantreffen van de bril van mr. X op de plaats van het ongeval. De echtgenote van mr. X is later op deze verklaring teruggekomen.

De politie heeft zich dezelfde dag tweemaal naar de woning van mr. X begeven. Een eerste maal gebeurde dit omstreeks (uur), nauwelijks meer dan twintig minuten na het ongeval (en, rekening houdend met de tijd die nodig was om te voet de afstand van (...) af te leggen tussen de plaats van het ongeval en zijn woning, zeer korte tijd na zijn thuiskomst), maar de deur werd niet geopend. (...) later bracht de politie opnieuw een bezoek aan de woning, waarop zij werden te woord gestaan door de echtgenote van mr. X. Deze laatste zelf bleef voor de politie

onbereikbaar, hoewel hij zich in de woning bevond en (zoals hij aan de rechter in hoger beroep verklaarde) niet aan het slapen was.

Naar aanleiding van dit ongeval werd mr. X vervolgd wegens het niet in staat geweest te zijn alle nodige rijbewegingen uit te voeren (tenlastelegging A), niet in alle omstandigheden te hebben kunnen stoppen (tenlastelegging B), te hebben gereden aan een onaangepaste snelheid (tenlastelegging C) en het gepleegd hebben van een vluchtmisdrijf (tenlastelegging D).

Bij vonnis van de politierechtbank ..., afdeling ... , van (datum) werden alle tenlasteleggingen bewezen verklaard. In hoger beroep werd bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg ..., afdeling ..., van (datum), het vonnis van de politierechter bevestigd (maar met een beperking van de duur van de vervallenverklaring van het recht tot sturen). Van het cassatieberoep aangetekend tegen het vonnis van (datum) heeft mr. X op (datum) afstand gedaan, zoals op de zitting van de tuchtraad van beroep van 5 juni 2025 was aangekondigd en zoals blijkt uit het afschrift van de akte van afstand met berusting, behorend tot het tuchtdossier, neergelegd ter griffie van het Hof van Cassatie op (datum). Ter zitting van de (NL) tuchtraad van beroep verklaarde mr. X dat het Hof van Cassatie bij arrest van (datum) de afstand van het cassatieberoep heeft geacteerd.

Hieruit kan worden afgeleid dat zowel de tenlastegelegde feiten als de strafrechtelijke kwalificatie die hieraan werd gegeven in rechte vaststaan.

3.3. Voor de feiten die strafrechtelijk werden bewezen verklaard onder de tenlasteleggingen A, B en C en die kunnen samengevat worden als het veroorzaken van een verkeersongeval, wordt mr. X niet tuchtrechtelijk vervolgd. Hij werd en wordt noch strafrechtelijk noch tuchtrechtelijk vervolgd voor het rijden onder invloed van alcohol en/of verdovende middelen.

De desbetreffend opgeworpen middelen moeten dan ook niet beantwoord worden.

Wel wordt hij vervolgd voor het verlaten van de plaats van het ongeval en het naderhand niet beschikbaar zijn voor de vaststellingen door de politiediensten. Deze feiten identificeren zich met de feiten omschreven in de tenlastelegging D omschreven in het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg ..., afdeling ... van (datum) met vonnisnr. (...). In beide gevallen gaat het immers om dezelfde materiële handelingen, met dien verstande dat de strafrechter in eerste aanleg, en in hoger beroep, oordeelde dat deze handelingen werden gesteld met de intentie zich te onttrekken aan de dienstige vaststellingen met betrekking tot de objectieve en materiële gegevens van het ongeval, alsook de houding, toestand en geschiktheid om te sturen van de bestuurder.

De stelling van mr. X dat het om twee verschillende feiten zou gaan, zoals verwoord in zijn (per e-mail overgemaakte) aanvullende conclusie, kan niet worden gevolgd. De thans verdedigde stelling is overigens moeilijk verenigbaar met de verdediging die hij heeft gevoerd voor de strafrechtbanken, waar hij een herkwalificatie vroeg naar een inbreuk op artikel 52.2, 2°, Wegverkeersreglement (niet ter plaatse blijven wanneer men betrokken is bij een ongeval), hetgeen niet mogelijk is indien het niet om dezelfde feiten gaat.

De verwijzing van mr. X naar de tuchtraad voor de feiten hoger omschreven onder randnummer 1 van deze beslissing, gebeurde – ten overvloede maar daarom niet minder uitdrukkelijk – *‘onder voorbehoud van herkwalificatie door de tuchtraad’*.

De procureur-generaal moet dan ook worden bijgetreden dat in de hoger omschreven omstandigheden de omschrijving van de feiten waarvoor mr. X thans tuchtrechtelijk wordt vervolgd, als volgt moet worden heromschreven:

‘op (datum), na het veroorzaken van een verkeersongeval de plaats van het ongeval onmiddellijk te hebben verlaten en dus niet ter plaatse gebleven te zijn en nadien niet beschikbaar te zijn voor vaststellingen door de politie, om zich te onttrekken aan de nuttige vaststellingen met betrekking tot het ongeval en zijn persoonlijke fysieke gesteldheid’.

Vermits in rechte vaststaat dat mr. X zich schuldig heeft gemaakt aan een vluchtmisdrijf en dus is gevlucht om zich aan dienstige vaststellen te onttrekken, kan de betwisting over de vraag of het ging om een “vluchtmisdrijf”, dan wel om het louter “niet te plaatse blijven”, niet langer worden gevoerd voor de tuchtcolleges. Ook de middelen die hierop betrekking hebben, behoeven geen antwoord.

Onder het definitief bewezen *‘nemen van de vlucht’* met het al genoemd doel, in de zin van artikel 33, § 1, 1°, Wegverkeerswet, valt in dit geval ook het feit zich te hebben onttrokken aan de twee verschillende pogingen van de politiebeambten om mr. X thuis aan te treffen, zoals door de politierechtbank en in hoger beroep door de rechtbank van eerste aanleg werd vastgesteld. De tuchtfeiten zijn derhalve bewezen, in de zin zoals hierboven heromschreven.

3.4. In een tweede middel herneemt mr. X de stelling die hij ook reeds heeft uiteengezet voor de tuchtraad zetelend in eerste aanleg.

Zoals op pertinente wijze uiteengezet in de bestreden beslissing, kunnen feiten uit het privéleven wel degelijk aanleiding geven tot tussenkomst van de tuchtraad, voor zover deze feiten de eer van de orde van advocaten en de waardigheid van het beroep kunnen aantasten. De desbetreffende motieven van de bestreden beslissing worden hier bijgetreden.

Dit is hier wel degelijk het geval. Zoals blijkt uit de stukken die mr. X zelf neerlegt, zijn in de Nederlandstalige pers heel wat artikelen verschenen over het ongeval, maar vooral over het feit dat mr. X getracht heeft zich aan de vaststellingen van de politie te onttrekken. De publieke verontwaardiging over een bewuste schending van de strafwet door een advocaat was terecht groot.

Het feit dat menigeen in een eerste reactie op een stresserende situatie, zoals het feit een verkeersongeval met aanzienlijke materiële schade te hebben veroorzaakt er ongetwijfeld een is, de neiging heeft de plaats van het gebeuren te ontvluchten, neemt niet weg dat van ieder bestuurder mag verwacht worden dat hij deze neiging onderdrukt en alsnog zijn verantwoordelijkheid opneemt en ter plaatse blijft. Dit geldt des te meer voor een advocaat die het verkeersrecht regelmatig beoefent.

Zoals de procureur-generaal in zijn conclusie terecht opmerkt, heeft mr. X bij een deel van de publieke opinie de indruk gewekt dat hij zich bewust aan het optreden van de politie heeft onttrokken omdat hij iets te verbergen zou hebben gehad, ook al zijn er achteraf gezien geen objectieve vaststellingen die in die zin wijzen.

3.5. De feiten van de heromschreven tenlastelegging zijn dan ook bepaald ernstig en verantwoorden een strengere straf dan deze opgelegd door de tuchtraad in eerste aanleg, daar deze onevenredig is met de bewezen tuchtfeiten, de aard en de ernst van de bewezen feiten. Mr. X heeft een gedraging vertoond die getuigt van een gebrek aan respect voor de noodzaak, in het bijzonder ook als advocaat en met zijn voorbeeldfunctie als bekende advocaat, om na een verkeersongeval de waardigheid te behouden en kies te handelen, door het blijven op de plaats van een door hem veroorzaakt ongeval en dienstige vaststellingen over alle omstandigheden daarvan door de politiediensten mogelijk te maken.

De hierna bepaalde schorsing is dan ook evenredig met deze tuchtfeiten, de aard en ernst ervan en met de persoonlijkheid en gedraging van mr. X, en moet hem duidelijk maken dat dergelijke feiten niet voor herhaling vatbaar zijn en een advocaat onwaardig zijn.

Met het feit dat het ongeval en het daaropvolgende vluchtmisdrijf reeds heel wat ophef heeft veroorzaakt in de media, kan maar beperkt rekening worden gehouden. Enerzijds is het ophef immers te verklaren door een terechte verontwaardiging en anderzijds is de mediabelangstelling het gevolg van de eigen (professionele) keuze om via dezelfde media naambekendheid te verwerven. Als publiek figuur moest mr. X geweten hebben dat een dergelijk feit wellicht niet aan de aandacht van de media zou ontsnappen.

Wel kan bij het bepalen van de duur van de schorsing, in het voordeel van mr. X, rekening worden gehouden met zijn meewerkende houding tijdens het tuchtonderzoek, de aangepaste organisatie van zijn werkzaamheden teneinde het besturen van een voertuig ondanks

slaaptekort te vermijden en met zijn smetteloos tuchtverleden, die daarom op vijftien dagen bepaald wordt in plaats van langer.

Om dezelfde redenen kan worden ingegaan op het verzoek van mr. X om voor deze schorsing uitstel van tenuitvoerlegging te verlenen en dit gedurende een termijn van drie jaar vanaf heden. Mr. X moet er zich wel van bewust zijn dat dit uitstel kan worden herroepen indien binnen de proefperiode nieuwe deontologische inbreuken begaan worden.

Het komt derhalve gepast voor dit uitstel onderhevig te maken aan de naleving door mr. X van de hierna bepaalde voorwaarde.

3.6. De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

4. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,

beslissend na tegenspraak,

ontvangt het hoger beroep en het tegenberoep,

wijzigt de bestreden beslissing van de tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep Brussel, tweede kamer, van 25 februari 2025 op het gebied van de omschrijving van de ten laste gelegde tuchtfeiten en de sanctionering ervoor, en bevestigt haar voor het overige,

heromschrijft de tenlaste gelegde tuchtfeiten als volgt:

‘op (datum), na het veroorzaken van een verkeersongeval de plaats van het ongeval onmiddellijk te hebben verlaten en dus niet ter plaatse gebleven te zijn en nadien niet beschikbaar te zijn voor vaststellingen door de politie, om zich te onttrekken aan de nuttige vaststellingen met betrekking tot het ongeval en zijn persoonlijke fysieke gesteldheid’,

verklaart de heromschreven tenlaste gelegde tuchtfeiten bewezen,

legt mr. X voor de feiten van deze heromschreven tenlaste gelegde tuchtfeiten een schorsing op van vijftien dagen,

stelt de tenuitvoerlegging van deze schorsing uit gedurende drie jaar onder de voorwaarde dat binnen deze proefperiode geen nieuwe deontologische inbreuk wordt gepleegd.

Aldus gewezen door de eerste kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Caroline Vanderkerken, voorzitter, Philippe De Jaegere, Lutgart Gillis, Frank Cambien en Dirk Peeters, assessoren,

Uitgesproken in openbare zitting van 6 november 2025, in aanwezigheid van Pim Vanwalleghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Philippe De Jaegere

Lutgart Gillis

Dirk Peeters

Frank Cambien

Ludwig Evens

Caroline Vanderkerken